

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Klasa 76 (2)

Izdan 15 maja 1933.

PATENTNI SPIS BR. 10039

Casablancas Fernando, fabrikant, Sabadell, Španija.

Poboljšanja na mehanizmima za izvlačenje tekstilnih pramenova.

Dopunski patent uz osnovni patent br. 6776.

Prijava od 22 februara 1932.

Važi od 1 oktobra 1932.

Traženo pravo prvenstva od 26 februara 1931 (Španija).

Najduže vreme trajanja ρ 31 jula 1944.

Osnovni patent br. 6776 se odnosi na poboljšanja na mehanizmima za izvlačenje tekstilnih pramenova, za razboje za tkanje ili druge mašine tekstilne industrije, u kojima se kombinuju dva beskrajna kajiša, koji vode pramen ka cilindrima za izvlačenje.

Glavni predmet osnovnog patenta jeste uređaj koji se sastoji u tome da dva vodiljna štapa ili cilindra koji se ne obrću, i koji upravljaju prevojem ili prednjom krivinom oba kajiša, budu udružena u jedan deo u vidu slova U.

Ovim se išlo za tim, da se razmak gore navedenih štapića održi nepromenljivim i da se olakša njihovo stavljanje na mesto u mašini; u tom cilju je takođe u osnovnom patentu predviđeno jedno produženje ili drška, koja može biti različito obojena, služeći tako kao znak za raspoznavanje različitih razmaka koji se mogu dati pomenutim delovima u vreme njihove izrade.

Razmak krakova ovih delova u vidu slova U treba da bude veoma tačan i vrlo jednolik da bi kajiši svih mehanizama za izvlačenje kod jedne iste mašine mogli raditi pod istim okolnostima, ali se u praksi često nailaze uzroci koji čine da se pomenuti razmak promeni. Jedan od ovih uzroka promene razmaka nastaje usled toga, što delovi u vidu slova U koji su izvedeni iz

metalne žice, pretrpljuju u izvesnim slučajevima deformisanja usled pada, ili usled prekomernog stezanja za vreme umeštanja, što ima za dejstvo da promeni pravilan razmak dvaju štapića. Ponekad, kad se izvestan deo deformiše iz ma kakvog od gore navedenih razloga, radnici gledaju da ih ponovo dovedu u ispravnost na taj način, što ih rukama šire ili stežu, a na ovaj način je nemoguće da se krakovi dela u vidu slova U dovedu u ispravan razmak.

Drugi razlog, još mnogo važniji, jeste što nepravilnost u funkcionisanju kajiševa potiče usled malih, sitnih, vlakana, koja se odvajaju uvek u manjoj ili većoj količini, i lebde u vazduhu prostorija predioničkih, pri čemu se uvlače između kajiševa i vodiljnih štapića i obmotavaju se oko ovih poslednjih. Proizvedeno dejstvo je potpuno isto, kao kad bi se menjalo rastojanje između oba štapića, pošto namotavanje sitnih vlakana uvećava stvarni prečnik štapa; iz toga izlazi da kajiševi vrše na pramen jači pritisak no što treba.

Da bi se izbegle ove promene u razmaku između kajiševa, ili tačnije promene u pritisku koji pomenuti kajiševi vrše na pramen, to su na mehanizmu koji je predmet osnovnog patenta, izvedene izvesne izmene ili poboljšanja, koja čine predmet ovog pronalaska. Ove izmene ili poboljšanja o-

mogućuju da se postigne mnogo savršeni-je funkcionisanje mehanizma, i da se na apsolutan način izbegnu promene pritiska koje se vrši na pramenove kajševima.

Poboljšanja koja su u pitanju, sastoje se na prvom mestu, u tome, što krakovi dela U umesto da budu cilindrični kao što je to predstavljeno u osnovnom patentu, dobijaju zaobljen oblik sa iznutarnje strane, po kojoj se vrši trenje kajševa, dok sa spoljne strane dobijaju oštre ivice. Na ovaj način, u delu po kome se vrši trenje kajševa, štapići imaju podesno izvedenu površnu koja ne smeta kretanje kajševa, dok oštre ivice, koje su obrazovane na delu koji nije u kontaktu sa kajševima, sprečavaju vlakna, koja bi se mogla uvući između kajševa i štapića, da se namotaju na pomenute štapiće: vlakna o kojima je reč, stvarno bivaju zaustavljena oštrim ivicama i po tome otpadaju. Na ovaj način se površina štapića po kojoj se taru kajševi, uvek održava čistom, i izbegava se uvlačenje vlakana između štapića i kajševa.

Osim toga, da se razmak između dva štapića ili krakova dela u vidu slova U ne bi mogao promeniti, delovi u pitanju se izvode ili iz materije velike otpornosti, kako se ne bi mogli deformisati pod dejstvom pritiska kojima mogu biti izloženi, t. j. pod dejstvom pritiska koji radnik može izvesti rukom, ili, naprotiv, iz materije teško savitljive, a dovoljno krte da kad se delovi u pitanju izlože pritisku koji je u stanju da ih deformiše, budu slomljeni pre no što pretrpe deformisanje.

Krajevi dvaju krakova dela u vidu slova U su prvenstveno suženi, u vidu šiljka, da bi njihovo uvođenje između kajševa bilo olakšano; osim toga jedan od krakova ima zarez koji zahvata jednu od bočnih ploča poznatog mašinskog dela, za vođenje kajševa, pri čemu je ovaj raspored namenjen da osigura položaj dela u vidu slova U.

Najzad, u dnu dela, u vidu slova U, izveden je jedan prošireni deo u kome je izvedeno malo udubljenje u vidu obojenog kotura, koji, s jedne strane, služi za hvatanje ovog dela (funkcija u kojoj zamenjuje dršku koja je ranije upotrebljavana) i, s druge strane, obrazuje raspoznavajući znak koji omogućuje da se lako raspoznaju delovi sa različitim razmacima.

Na priloženom nacrtu je radi primera predstavljen jedan oblik izvođenja dela, u vidu slova U, koji čini predmet ovog pronalaska.

Sl. 1 je izgled spreda pomenutog dela u vidu slova U. Sl. 2 je poprečan presek po liniji II—II iz sl. 1. Sl. 3 je delimičan izgled cilindra sa beskrajnim kajševima i delom

u vidu slova U, pri čemu je sve ovo gledano s prednje strane.

Kao što se iz nacрта vidi, deo 10, u vidu slova U, ima dva kraka 11 i 12 koji su paralelni i čiji su krajevi 13 i 14 suženi u vidu šiljka, da bi se olakšalo uvođenje naprave između kajševa. Kraci slova U su zaobljeni u svom unutrašnjem delu 15, da bi se umanjilo trenje o kajševe; oni imaju na svojoj spoljašnjoj strani 16 oštre ivice, da bi se izbeglo da se gužvice i sitna otpala vlakna mogu namotati na krakove ili štapiće i da kajševe stegnu jedan uz drugi.

Na osnovi ili središnjem delu dela u vidu slova U izveden je jedan prošireni deo 20, koji je izveden iz iste materije, i koji služi za hvatanje i manipulisanje delovima, a takođe olakšava i njihovo stavljanje u mašinu. U ovaj prošireni deo može biti umetnut mali obojeni kotur 21, ili kakav drugi raspoznavajući znak, koji služi za raspoznavanje delova različitih kalibara ili razmaka, kao i za izbegavanje promene usled zabune.

Ovi se delovi postavljaju u mašinu kao i pomenuti delovi u osnovnom patentu, a montiraju se kao što je pokazano u sl. 3, tako da oba kajša 30 i 31 prođu između oba kraka ili vodiljna štapića, pri čemu pomenuti deo biva držan bočnim pločicama držača 33. U jednom od krakova pomenutog dela, na donjem kraku na pr., izveden je zarez 34, da bi, kad se pomenuti deo umetne između kajševa, ostao uhvaćen u bočnom držaču 33, i, usled toga, bio održan u nepromenljivoj i nepomičnoj položaju.

Ovi delovi mogu biti izvedeni ili iz veoma otpornog ili veoma žilavog metala, da se ne bi mogli deformisati pod dejstvom naprezanja kojima mogu biti izloženi u praksi, ili pak iz livenog i lomljivog metala koji se ne da istezati, tako, da pomenuti deo ima izvesnu krutost i da se ne može lako deformisati, ali da se, zato, slomije ako se izloži prekomernom naprezanju; u ovom slučaju se ima sigurnost, da su svi delovi koji nisu slomljeni, u stanju da vrše ispravan i jednolik rad.

Radi primera navodimo jednu vrstu metala pomoću koje su dobiveni dobri rezultati. Legura se sastoji iz: cink 85%, kalcij 5%, bakar 4%, aluminijum 4%, magnezijum 2%; ali se primećuje da se može primeniti i jedna od poznatih legura koje imaju osobinu da su krute i lomljive.

Patentni zahtevi:

1. Poboljšanja na mehanizmima za izvlačenje tekstilnih pramenova, koji su po osnovnom patentu br. 6776, snabdeveni vo-

diljnim štapovima u vidu slova U, za kajiševe, naznačena time, što je unutrašnji deo (15) štapova dela u vidu slova U, odn. deo o koji se taru kajiševi, izveden zaobljeno, dok je spoljašnji deo (16) koji kajiševi ne dodiruju, izveden sa oštrim ivicama, što ima za dejstvo, da sprečava, da se sitna vlakna, koja su se odvojila od pramena, namotaju na štapove i da tako uvećaju stvarni prečnik pomenutih krakova a prema tome i pritisak koji kajiševima biva vršen na pramen.

2. Poboljšanja po zahtevu 1, naznačena time, što je deo u vidu slova U izveden iz metala velike otpornosti, tako, da se pomenuti deo ne može deformisati pod dejstvom naprezanja, kojima može biti izložen u praksi.

3. Poboljšanja po zahtevu 1, naznačena time, što je deo u vidu slova U izveden iz livenog metala slabog istezanja, da bi pomenuti deo uvek sačuvao svoj ispravan oblik i, ako se izloži naprezanjima koja teže da promene njegov oblik, da se pomenuti deo slomije, umesto da se deformiše.

4. Poboljšanja po zahtevu 1 do 3, naznačena time, što je deo u vidu slova U u svom dnu ili u središnjem delu, snabdeven jednim proširenim delom (20) koji je namenjen da olakša rukovanje delovima, pri čemu ovaj prošireni deo sadrži jedan kotur (21) iz obejene materije, služeći kao raspoznavajući znak za različite razmake između krakova, pri čemu jedan od ovih krakova ima zarez (34) koji služi za držanje dela kad je montiran.

FIG. 1.

FIG. 2.

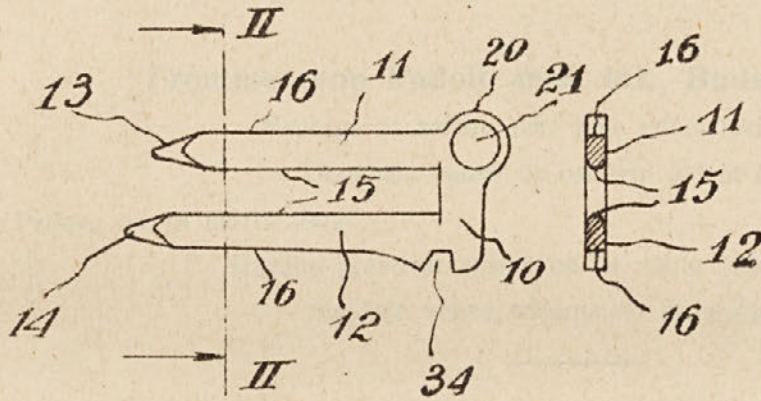

FIG. 3.

